

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED. A LITTLE MORE COMFORT, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видане Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заборговане в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщенні в газеті рукописи не звертаються, ліба що дописувачей вилучити, щоб бажало своєю рукопису на випадок його непоміщення, та заплатити поштовою сума на його переписку.

РОЗКЛАД СЕРЕД ЖОВТОВЛАСИТНИКІВ В КАНАДІ.

Українська жовтовласитнічна преса в Канаді єдиним фронтом лае більшовиків. Лае вона їх за все, що тільки на світі сталося. Навіть за те, що у Львові польські фашисти погромили українські установи. Коли приглянешся отакій “социдарній” лайці, то подумаєш: тожто певно панує “згода в сімействі” отих самих жовтовласитнічників. Бо-ж загляньте ви в кожне число “Укр. Голосу”, “Канадійського Українця”, “Канадійського Фармера”, а тепер ще й в додатку до “Західного Свістка”, що оце недавно продався геть і з фляками німіями з ліберального тавру — загляньте, а побачите, як в унісон дають вони більшовиків і в Радянському Союзі і в Канаді і по цілому світі.

Часами до нашої редакції наспівують листи від товаришів з поза Вінніпегу, у яких вони кажуть, що задоволені хоч час від часу відповісти дещо на ті наклепи жовтовласитнічників. Розуміється, якщо трактувати ці наклепи та лайки серйозно — то треба-б на них відповідати. Але-ж бо їх ми давно вже перестали трактувати серйозно. Нам здається, що навіть читачі цих репліток дивляться з огидженням на все те, що пишуть про більшовиків оті “українські” за чужі гроші газети. Відповідають “Кан. Українці”, чи “Кан. Фармери”, які належать до приватної капіталістичної фірми, на закиди, що українські більшовики “запродалися москалям”. Чи відповідати “Західним Вістям”, які видає німецька спілка, гадує ліберальної партії — на закиди, що ми москвофільні? Відповідати людям, що сидять на чужому хлібці, що за долари, за службу капіталістам несуть заразу розкладу між трудове українське населення Канади — ми не будемо, немаємо потреби, вони негідні нашої відповіді.

Народна послодица каже: “Хто кого лае, той сам собі за пазуху ховає”. Бо що-ж як лайка шкочить українським свідомим робітникам і фармерам? Робітники до неї вже так привчилися, що коли в котрійсь з цих газет часами нема лайки на більшовиків, то їм аж дивно. Знову-ж, коли хто небудь з промовців на вічу чи на концерті в Укр. Роб. Домі прочитає кілька рядків з одной з цих газет, де пишеться про більшовиків, то для присутніх це буває найвеселішою точкою програми.

Вже давненько було це, як Свистун в Торонто, потім в Едмонтоні, а навіть в Злучених Державах, проголосив, що українським більшовиком в Канаді “капуть”. І, почавши від Вінніпегу — всюди вони, оті ненависні більшовики, роспадаються. Це-б пак! Навіть Попович залишив вже їх ряди і розводить гід різдово виноград коло Нігары... Аміль більшовиком. Тимчасом, як розпочав осінній сезон праці в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу, показалося, що саля Укр. Роб. Дому тісна для більшовиків. Чи то представлення, чи концерти, чи мітинги — робітничая громада заповняе саля. Концерт проголошується на годину 8.30, а в 7-й годині саля вже замкнена і сотки людей вертають домів з браку місця. На останні два концерти-мітинги, коли-б Укр. Робітничий Дім мав ще одну таку саля, вона була-б заповнена, така велика громада людей вернула до дому. Люди з Селкири і з інших доокочинних місцевостей автомобілями приїхали на концерт-мітинг і не було вже для них місця. Для фармера, що приїхав із Саксчевану, треба було випрошити товариша, щоб дав своє місце далекому гостеві. Вибірчі мітинги Комуністичної Партії у публичних школах переходили при переповненні салях. І ні на одному з них не було ні габаурди, ні спротиву, всюди робітники й робітничі гучно опліскували промовців Комуністичної Партії Канади. (А Гункевич втік ав-власних мітингів в патріотичних салях.)

Чи не є це найкращою відповіддю на всі лайки та брехні продажної жовтовласитнічної преси? Погляньмо-ж ми що робиться внутрі тих таборів, лідери яких так скажемо нападуть на організованих робітників і робітниць, а в першу чергу на передових працівників робітничо-фармерських організацій.

Перш всего, самі лідери отих рйжних патріотичних угруповань жеруться між собою. Це видно з їхньої преси. Друге — ті самі угруповання жеруться кожне внутрі. Візьмім хоч би одно з найбільшх — греко-католицьке, яке в свою чергу поділене на ріжні гуртки, що сварились між собою “во славу божу”. Іхні лідери, що спеціалізувались в лайці на більшовиків, вживають тої самої лайки у “виховуванні” членства своїх організацій та їхньої молоді. І ягідки тої внутрішньої їхньої “виховавочі” роботи час від часу повяються не тільки на шпальтах їхніх власних газет, але й на шпальтах англійських газет.

В поадонні вересня відбувалося у Вінніпегу в інституті “Просвіти” святкування сьміднього існування тої інституції. Зараз-же після того “святкування” читали ми у “Фрі Прес”, та в “Норт Ендер” досить цікаві ревелюції. Писалося там, що, промовляючи на концерт-мітинг 16. вересня в інституті “Просвіти”, о. П. Олексіс, адміністратор греко-унійської церкви, почав “чесати” молодое парохіальне покоління за те, що воно не жениється. Молоде покоління, каже Олексіс, вгане лише за пригодами, добримі позиціями, до яких само не здібне, за одагами, легким життям, без найменшого стремління до чесної праці. Сказав це Олексіс, не бачучи української молоді на святкуванні роковин інституту “Просвіти”. На закінчення Олексіс назвав українську молодю лядашою, що видно хоч би з форми її теперішнього спорту. Колись, каже він, молодю грала в тяжкі спорти — бейс-бад, а зараз вона грає в софт-

бал. Отак зібравши до громади молодю, взявся Олексіс за старших, називаючи їх скапурами, що вбюють жертвувати на ніякі “добрі діла”. А на закінчення Олексіс назвав своїх парохіян “українськими скоченнями, які доти душать долара, що з него аж кров капає”, але не дадуть його “на-боже”.

Та ми йдемо далі, залишаючи свої коментарі на пізніше. В німецьких, що видаються у Едмонтоні українською мовою, “Західних Вістях” з 16. листопада читаемо цікавий допис з Вінніпегу, з якого ніще наводимо уривок.

“В один вініпегський Т-зі, відбулося для 4. листопада н. р. свято 10-річного проголошення української державности на Західній Україні. На саля було присутніх біляме ніж 1,200. Були між ними один лікар, один адвокат, один свещеник і т. д. з університетськими освітами, кількомістами власників склепів, кількосот робітників зі сталими роботами, саля сльезна жемини одітих в дорогі футра і шовки і багато, прегобого людю, які матеріально прерасно ситували. На вулицях повно автомобілів. Одним словом, на саля зібрався відспівувати українське націонале свято всі знать Вінніпегу. Настрий публіка дуже віднесений — святочий. Референт англоязы прерасну півтора-годину промову. На саля тихо, хоч маком сіл. Все слукає в захопленню. Бесідник переходить до практичної сторони свята і горьчо апелює до публіки, щоб сконула дену на тих, що оваліцки, здоровали на українській війні лішми — себто імвалілі. По промові колекта. І що думаєте? Та знать, що з запалом вислухала промову і страшно гримю оплескувала бесідника, сльезула аж... ну, вгадайте кілько? АЖ \$7.00! (Слонами СИМ ДОЛЛЯРИВ)... з того промовець дав \$1.00, я дав долара, а решту, себто \$5.00 сконула 1200 осіб. Аж встид писати. Мені мимоволо прігладалося Куліське: “Народе без щутя, без чести”!

Я анішов зі саля, бо встидно було поглянути найбільшим сусідам в очі.”

Але можуть сказати, що це едмонтонська газета написала неправду, бо вона дуже нелюбить Вінніпегу, ні більшовицького, ні патріотичного. Та бо потвердження таким “випадком” ми находимо в самому “Кан. Українці”.

У Львові, як відомо вже нашим читачам, 1-го й 2-го листопада польсько-фашистське студентське й поліція влаштували український погром. Це даю нагоду лідерам вінніпегських патріотичних організацій зробити ще одну спробу голдатти свою пошарпану репутацію. І тоді, коли їхні одюдумці й духові керівники, уїдвіці, у Львові, відхрещуються перед польською шляхтою, по пилатськи вмивають перед нею руки від всего, що сталося у Львові, лідери укр. патріотичних організацій у Вінніпегу почали влаштовувати протестациїні мітинги та засилати резолюції до Ліги Націй. У нашої редакції лежить кілька дописів недавно поблуживих із старого краю українських імігрантів про ті “протести” в інституті “Просвіти”. Ми не хотіли містити цих дописів просто тому, щоб нас не посуджували, що ми є проти протестів, хоч цілком годимося з дописувачами, що це був глум над українським народом, а не протести.

Про один з таких протестів в інституті “Просвіти” читаемо ми в “Кан. Українці” з 21. листопада, ось що:

“Віче мало один неприємний інцидент, а саме в часі промови П. А. Загарічука. П. А. Загарічук в своїй промові виводил, що самі платонічні протести не є вистарачаючими, щоб противників і можних сил цього застави з нами зчистити. Ми повинні здобути на реальні протести, які ними є збільшена жертевість гроша і послодовна організація праця. Реальну змістом бесіду П. Загарічука приніла жіноча публіка протестами і криками наслідком чого бесідник зрікає дальшою промови.

ЦЕЙ ІНЦИДЕНТ Є СТОТИМ З РЯДУ ДОКАЗОМ, що наші загал не визнає потреби самозити, що конструктивно пращо заступили і хоче на дальше заступати істеричними криками без внутрішнього змісту. А коли прійде до жерти, тоді на пол чину залашуються тільки однініці. Неравн і істерію реальних діл не довершуеться.”

Ось як відплачується членство патріотичних організацій своїм лідерам, в діяльности яких воно вже починає перекоуватися. Це є відповіддю на всі лайки, наклепи на всіх і вся. Однак до цього подрібноше ми вернемося ще в єлудуючому числі “Укр. Роб. Вістей”.

“СНЕР ШАТС”.

ЯКОСЬ НІЯКОВО СТАЛО. На точці “ріжні справи”, почалення дискусії по ріжних організаційних справах. — Я маю питання. — Маєте голос — говоріть. — Чи може секретар пояснити мені скільки за цей рік вплинуло вкладок до Головного Заряду Робітничого Запомогочого Товариства, скільки виплачено допомоги й посмертного і скільки зараз є готівки в касі Головного Заряду Р.З.Т.?

— Чи питання відноситься до Головного Заряду Р.З.Т., а не до місцевого секретаря. А ви до чого часу не мали повняття про це все? — Ні. — Як це так? — Бо ніхто мені ніколи не поясняв. — А ви вже давно членом відділу Р.З.Т.? — Три роки. — І до чого часу не маєте поняття, як стоїть головная касса нашої організації, скільки кожного місяця виплачується запомоги та посмертного? — А що-ж то я хожду на заісідання Головного Заряду? Звідки мій я все знати? — А з газети. — З газети?

— Так. Ми-ж видаємо “Українські Робітничі Вісті”, “Фармерське Життя”, “Робітничю” і “Світ Молоді”. Вони всі видаються робітниками і для робітників. Через “Укр. Роб. Вісті” ми говоримо з членами і членками всіх відділів Р.З.Т., а вони всі через “Укр. Роб. Вісті” говорять з нами. Головний Заряд Р.З.Т. подає свої звіти до “Укр. Роб. Вістей” кожного кварталу і там подається членські вклади з кожної місцевости, виплати хорим, помершим, жертям на освітні цілі і все інше. Там подаються назиска і місцевости всіх тих, що дістають запомогу підчас недуги, або виплату по-

смертного та всякі інші доходи і розходи. От так Головний Заряд Р.З.Т. розмовляє через “Укр. Роб. Вісті” до всего членства Робітничого Запомогочого Товариства, до сім тисяч членів і членкинь в ріжних місцевостях Канади. — Я чого не знав. — Дуже погано, товаришу, що ви цього не знали. Ви постійно працюете вже довший час, взяли один раз запомогу за час своєї недуги і до цієї пори не передплачуєте “Українських Робітничих Вістей”, органі своєї організації, робітничо-фармерської газети, яка служить вашим інтересам, яка була першим організатором Р.З.Т., яка й зараз є найкращим провідником всіх наших організацій, будівничим наших організацій. Членові якось ніяково стало. А голова казав даді: — Ми зараз докладаємо всіх старань, щоб купити нову машину для друкування нашої преси взагалі, а “Укр. Роб. Вістей” зокрема. Ми мусимо купити нову машину, бо розвивати нашу пресу вимагає цього. Деякі товариші і товаришки дають по скільки можуть на закупню цієї машини. А в той самий час багато членів і членкинь всіх наших організацій не навіть не є передплачниками нашої преси. Вони всі муть стати передплачниками. Тоді ніхто не буде давати за багато і буде в нас нова машина і велика преса.

Дреника.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ШКОЛА ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІІ.

Найближчими часами в Харкові всеукраїнська рада ТСО—Авіахему відкриває всеукраїнську центральну школу цивільної авіації для підготовування інструкторів авіаспорту, а також льотного складу для військової та цивільної авіації.

ГЕН. ГАЛЕР НА ЧОЛІ ПОГРОМУ У ЛЬВОВІ

ПОЛЬСЬКА ШЛЯХТА ХОЧЕ ОГНЕМ І МЕЧЕМ СПОЛЬЩИТИ ЛЬВІВ. — ГАЛЕР ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ЛЬВІВ ПОЛЬСЬКЕ МІСТО. — ПОГРОМЩИКИ НАМАГАЮТЬСЯ ЗАМКНУТИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ДВЕРІ ДО ВСІХ ШКІЛ. — ЛЬВІВСЬКІ ПОДІІ ДОРІВНЮЮТЬ ДО КРОВАВОЇ НЕДІЛІ 9. СІЧНЯ 1905 Р. ПЕРЕД ЦАРСЬКОЮ ПАЛАТОЮ В ПЕТЕРБУРГУ.

Нові сутички між українськими й польськими студентами.

З ВАРШАВИ, 3. листопада. (Тарс). Учора знову сталися сутички між українськими й польськими студентами. Польські студенти йшли по місту великою групою, нападали на українських студентів і гімназистів, зриваючи з їх голів жовто-сині шапки. На цьому ґрунті відбулися численні сутички.

Галер в'їжджає на ослах і... проповідує.

Увечері 2. листопада до Львова прибув генерал Галер. Польські студенти випрляли коней, самі запрыглися та в супроводі численного натовпу привезли Галера до готелю.

З балкону готелю Галер заявив, що він, прибувши до Львова, переконався, що Львів є більш польський, ніж коли-б то не було.

От що чинять “апостолы”.

Галерову промову студенти очевиди, оцінили, як сприяння для нового погрому й знову рушили до українських кварталів.

Будинок “Просвіти”, кооперативу “Дністер” і редакції газети “Діло” знову погромили. До того-ж студенти погромили редакцію українського часопису “Новий Час”, будинок Товариства “Народної Торговлі”, кооперативну крамничку й український народній будинок.

Вимога до уряду ліквідувати все українське.

Після цього студенти влаштували мітинг біля памятника Міцкевича. Ухвалили резолюцію, що вимагає негайно розпустити всі українські політичні й студентські організації. До того-ж студенти-поляки ухваляди, починаючи з наступного понеділка, не пускати українців до вищих шкіл.

За інформацією польської преси українські студенти намагалися вчора знищити будинок панорами Раславіцького у Львові. Проте, поліція цього не дозволила.

Підчас тругу в українському студентському будинку знайшли ніби-то 5 кільограмів динаміту й 16 револьверів. Підчас того-ж тругу будинок оточила поліція, яка не пустила студентів протягом цілого дня. Загалом, труг відбувся у 200 студентів.

За інформацією польської преси українці намагалися знищити мавзолей гетьмана Жолкевського в місті Золочеві, а також ріжні польські памятники в містах Східної Галичини. У Львові і в провінційних містах зявились листівки української військової організації з приводу львівських подій.

Український буржуазі нічого — не шастить робити.

Хоч цілком зруйнували редакції й друкарні, вчора всетаки вийшов в скороченому розмірі номер газети “Діло”. Цей номер негайно скопифікувала поліція.

До зруйнованих установ приїхали вчора українські послі і сенатори. Вони наказали зробити фото-світліни, що ілюструють розмір погрому. Ці світліни так само негайно забрала поліція.

Польська преса “підраховує”.

Точну кількість поранених підчас вчерашніх і позавчешніх подій до цього часу не встановлено. Частина польської преси намагається зменшити число поранених, вказуючи при цьому, що головним чином постраждали поліцей і польські студенти. Проте, частинна преса повідомляє, що кількість поранених не менше 160 чоловіків, більшість тяжко поранених.

Польська преса намагається так само зменшити число арештованих, але за інформаціями із Львова, в самому тільки приміщенні українського Мадлоосоюзу було заарештовано 60 українців. До того-ж численні арешти відбулись підчас вулицьних сутичок, а так само в студентському будинку, в “Просвіті”, в редакції “Діло” то-що.

Бурхлива демонстрація й голодівка у в'язниці.

Українські в'язні у львівській в'язниці, дізнавшись про події у місті, влаштували бурхливу демонстрацію. Вигуки з в'язниці було чути в усіх сусідніх кварталах. Вони справили гнітуче вражіння на людність. Одночасно у в'язниці оголосили голодівку.

В демонстрації в голодівці взяли участь також комуністи, що були у львівській в'язниці.

Після українського — єврейського погрому.

За інформацією “Наш Пшегдльонд” підчас учорашнього другого погрому українських установ зарозом погромили деякі єврейські крамничі. Підчас вчерашніх сутичок знову була стрільянина між українцями й поляками.

Як повідомляє українська преса, вчора в приміщенні львівського воевідства відбулася спеціальна конференція, що її скликав начальник відділу безпеки військового міністерства. В цій конференції взяли участь вищі службовці поліції, делегати адміністрації в'язниці, а також представники польських військових організацій. На конференції поліції було дано докладні інструкції. Поліція й заалого міст Львова протягом вчерашнього дня були цілком напоготові. Польський “звізювек об'рвовч Львова” мобілізував своїх членів.

Уряд готується... “до боротьби з революційними елементами”.

За інформаціями “Глос Правди” прем'єр Бартеле, мільоін внутрішніх справ Складковський, міністер освіти Світальський, міністер юстиції Майштович наказали, щоб ім зробили докладну доповідь про події й настроу у Львові.

Вчора виїхав до Львова з наказу міністра Складковського заступник начальника відділу безпеки міністерства внутрішніх справ Рашинський.

Українські послі й сенатори із Східної Галичини вїхали вчора до Львова.

У звязку з львівськими подіями, представники безпартійного блоку Левенгер і Стронський вдалися до міністра Складковського, вимагаючи вжити енергійних заходів “у боротьбі з революційними елементами, що скрізь викликають ексцеси, які мають на меті перешкодити мирному співжиттю національних меншостей з польською нацією”.

Уся буржуазна преса знає, що після інформацій із Львова у львівських подіях брали ніби-то участь комуністи.

Уїдвіці відрікаються від львівських подій.

Польська преса підняла кампанію проти УНДО й особливо проти послів Целевича та Ліцианського.

“Жеч Посполіта” вимагає видати цих послів судовій і запевняє, що всі соймові коле висловляться за їхню видачу. За інформацією польської газети “Слово Польське”, голова УНДО Дмитро Луцький підчас промови з львівським ста-

ростою поліції Райнлендером заявили, що УНДО нічого немає спільного з українськими військовими організаціями. Обидва вони відмежовуються від українських бойових дружин, запевняючи, що вони на ці дружини ніякого впливу не мають.

Спадене спортивний стадіон.

2. листопада в 4. годині рано у Львові згорів спортивний стадіон. Поліція констатувала підпад, а втім “Кур'єр Подлезний” запевняє, що стадіон спалили самі українці, щоб потім обвинуватити в цьому польську студентську моаодь.

На день 2. листопада відбулося засідання послів всіх польських військових організацій. На засіданні обміркували становище й ухвалили постанови що-до заходів, яких нададі треба вжити.

Що розповідають свідки, які прибули до Києва.

“Пролетарська Правда” доносить, що 3. листопада ввечером до Києва прибули перші свідки кривавих подій у Львові, що сталися 1. листопада.

У розмові зі співробітником тої газети народній витель, громадський діяч львівського повиту тов. Брауль Петро сказав:

— “Події, які сталися першого листопада у Львові, схвилювали всю українську людність Західної України. Українці порівнюють 1-ше листопада до кривавої неділі 9-го січня 1905 р. перед царською палатою в Росії. Обурення серед українських мас проти польських окупантів досягло нечуванних розмірів. Всі одногласно кажуть, що за цими подіями вже чути кроки нових більшх подій за Західної України. Нема сумніву, що наближається день історичного, суда й розплати польських окупантів за все лихо, що вони завдали від них трудящій українці Західної України.”

Польські поліцей та польські студенти-фашисти з нечуваною жорстокістю розправлялись з українцями. Багато українців, які в свій час зазнали переслідувань від царату, кажуть, що ця розправа була жорстокіша, ніж розправа царських жандармів та козаків. Треба було на власні очі бачити те, що було 1-го листопада у Львові підчас сутичок з польськими катами, щоб уявити собі всю ненависть української людности до польських окупантів. В цей час ми пригадували слова каменяра Івана Франка: “Розбіємо скалу, роздробимо грані! Прийде нове життя!” Кожний з українців в ці тяжкі часи прийшов до висновку, що відповіддю польським окупантам може бути тільки одне — сила, боротьба за соборну Радянську Україну, боротьба за вільне життя українських трудових мас.

Галицький селянин-кооператор, що прибув до Києва, тов. Сніжко Семен, якого останніми часами переслідували польські жандарми, каже: — “Події першого листопада збільшили страшенну ненависть українського селянства Західної України до польських окупантів. Селянство Західної України все рішучіше каже про своє бажання бути вільним й жити так, як живуть їх брати на Радянській Україні. Я бачив у Львові в день першого листопада яскраве обличчя “демократії Пилсудського”, я бачив, що рєблять цивільзовані кати й кажу, що того дня ніколи не забудуть українці. Ні переслідування, ні вязниці, ні катування не зможуть зупинити бажання об'єднатися з великою Радянською Україною”.